

A battonyai Városi Művelődési Központ és Könyvtár stratégiai terve
2016-2020

Készítette: Dr. Palkó Lajosné

2016.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	2
Helyzetkép.....	3
Országos trendek.....	6
Intézményünkről.....	7
A könyvtár erőforrásainak szerkezete.....	10
A négymezős SWOT mátrix.....	14
Vízió, misszió, célok.....	16
Összefoglaló.....	19
Felhasznált irodalom.....	20
Függelék.....	21

„Elsőrendű cél, hogy a vállalkozás profitot termeljen. De bolond, aki azt hiszi, hogy csak ez a cél. Hiszen egy hosszú távú célt kell követnie, hogy fenntarthatóak legyenek a folyamatok, hogy a fejlesztésre is jusson, mert az a holnapot biztosítja, a stratégiára is kell pénz, mert az a holnapután. Nem foglalkozhat csak a mával, mert akkor a holnap össze fog omlani. „

Kürti Sándor

Bevezetés

A stratégiai tervezés az a tevékenység, melynek során a környezeti változások természetét elemezve, azokat egyre jobban megértve, növekvő eséllyel alakítjuk az azok megváltoztatására, jobbítására alkalmazott módszereket és eljárásokat, illetve irányítjuk azok megvalósítását. Ennek a szemléletnek, mely valójában több mint szemlélet, inkább megvalósítandó tevékenységnek a kulturális, így a könyvtári életben is meg kell valósulnia. Szükséges az, hogy érzékenyek legyünk az aktuális trendekre, az csináljuk, amit a használóink elvárnak tőlünk, tegyük ezt mindig azonos minőségben, elhivatott dolgozókkal közösen.

A stratégiai tervezés a túlélés lapja, a jövő alakításának az eszköze. Egy újfajta gondolkodásmódot követel meg ebben a kihívásokban gazdag, felgyorsult életmódot folytató világban. A tudás felértékelődése tapasztalható, ugyanakkor törekednünk kell arra, hogy ezeket a tudáshalmazokat mind a jól képzett személyek számára tudjuk közvetíteni, de törődjük a leszakadó rétegekkel is és a nekik megfelelő információt, tananyagot, segítséget meg tudjuk adni. Így tudjuk elérni, hogy a könyvtár olyan dinamikus intézmény legyen, amely tevékeny alakítója a változásoknak.

Helyzetkép

Battonya város Dél-Békésben, a Románia felé közúti határátkelő, Arad mintegy 26 km-re fekszik településünkötől. 1945-től 1950-ig járási székhely volt, és Csanád vármegyéhez tartozott. A település a Békés-Csanádi magasabb fekvésű löszhát területen alakult ki, az egész terület sík, keletről, nyugat felé lejt. Talaja igen jó minőségű, humuszban gazdag, ezért

mezőgazdasági termelésre kiválóan alkalmas. Lakói magyarok, szerbek, románok, cigányok, vallásuk szerint római katolikusok, görögkeletiek, görög katolikusok, reformátusok, evangélikusok. Kora-Árpádkori település, de fejlődése a XVIII. sz. második felétől gyorsul fel. Rendkívül gazdag a gazdasági és társadalomtörténete.

Politikai (jogi) környezet-elemzés: 2014-es választások következtében a történelem során talán először nem baloldali vezetés jött létre a városban. Bár az ilyen kis településeken, mint a mienk is nem jellemző az, hogy érvényesül a párpreferencia, inkább az induló személyek szerint történik a választás. Az eltelt másfél év alatt az önkormányzat gazdasági helyzete jelentősen javult, nem fenyegeti összeomlás (mint az elmúlt esztendőben) és a város vezetése körében is felértékelődött a kulturális/könyvtári tevékenység. Támaszkodnak az intézményben fellelhető információkra, tudásra, melynek következtében erősödött a pozitív megítélésünk, stabilabb szerepet töltünk be, mint ezt korábban megélhettük. Intézményünk könyvtári feladatainak szempontból veszteségként éljük meg, hogy az iskolai feladatokat nem mi, hanem a katolikus fenntartású közép-és általános iskola saját szervezésben látja el, és ezzel párhuzamosan olvasókat is veszítettünk.

Gazdasági környezet-elemzés: Battonya önkormányzatának gazdasági helyzete jobb, mint az előző politikai ciklusok alatt tapasztalhattunk.

Mostanra már tervekkel rendelkezik az önkormányzat a Dél-Békési Szövetségen belül, arra vonatkozóan, hogy mind több bevétele legyen, hogy megállítsa az elvándorlást, hogy felzárkóztató projekteket hajtson végre az élhetőbb, virágzó település megvalósítása érdekében. (Calendula Terv), nem elaprózva az ideérkező pályázati pénzeket, hanem megtervezett, többszörösen egyeztetett, átgondolt projektek valósuljanak meg. A program munkacsoportjai többek közt a tehetséggondozás, a munkahelyteremtés, a mezőgazdaság, a

turizmusfejlesztés, az egészséges helyi társadalom, a hasznos szabadidő, a közbiztonság, az összetartó helyi közösségek témakörökben dolgozzák ki a komplex programot.

Battonya Város Önkormányzatának bevételei és kiadásai három év viszonylatában:

év	bevétel e Ft	kiadás e Ft	pályázati forrás e Ft
2013	1.429.841	1.354.338	329.621
2014	1.617.494	1.586.665	354.367
2015	1.288.735	1.196.833	422.004

Az önkormányzat bevételeiből 2013-ban 2 %-ot fordított intézményünkre, míg 2014-ben 1,9 %-ot, míg 2015-ben újra 2 % -ot. Ezek a számok más településekkel összehasonlítva mutatnak olyan összefüggéseket, melyek szembesíthetnek hiányossággal. De azt gondolom, hogy így is elmondható, hogy a város kultúráját meghatározó intézmény két százalékon történő támogatása nem elegendő. A jobb módú városokban ez eléri a 7-10 %-ot, a mezőkovácsházi könyvtárban 3,4 %.

Szociális és kulturális környezet-elemzés.

A helyben működő szociális, gyermekvédelmi és az egészségügyi alapszolgáltatások tapasztalata alapján az egyik legsúlyosabb probléma a mélyszegénységben élők, közöttük is kiemelekten a roma népesség helyzeténe fokozott romlása. Anyagi, jövedelmi, erkölcsi, társadalmi megítélési helyzetük romlásának következménye a leszakadás. Az önkormányzat személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi intézményei által képes a mélyszegénységben élők társadalmi zavarainak kezelésére, a segítség megadására.

Jövedelmi és vagyoni helyzet.A szegénység több társadalmi tényező által meghatározott jelenség, melynek okai között első helyen szerepel a társadalmi és kulturális hiány, a rossz

szocializálódás, piacképtelen iskolai végzettség, a munkaerő-piacon lévő kilátástalan helyzet, jövedelmi viszonyok.

Városunkban a munkanélküliségi ráta meghaladja a 20 %-ot és elsősorban a férfiakat súlytja, és a 51-55 év körüli korosztályt. A regisztrált állás keresők közel 40%-esetében az állás keresés meghaladja a 180 napot, tehát tartós munkanélkülségről beszélhetünk. Legkedvezőbb adat a pályakezdekők esetében látható, náluk 8%-os a munkanélküliség.

Alacsonyan az iskolázott az itt élő népesség, az itt lakók közel 17 %-a nem fejezte be az általános iskolát.

A legjelentősebb foglalkoztatást a közfoglalkoztatás jelenti: 2010-ben 620 fő volt, míg 2015-ben 937 fő.

A városban élők közül naponta 120 fő utazik el más településre dolgozni.

A településen 3 általános iskola, egy középiskola működik és a szomszéd település művészeti iskolájának kihelyezett tagozata. A településen van egy idősek otthona, ill egy idősek napközitthona.

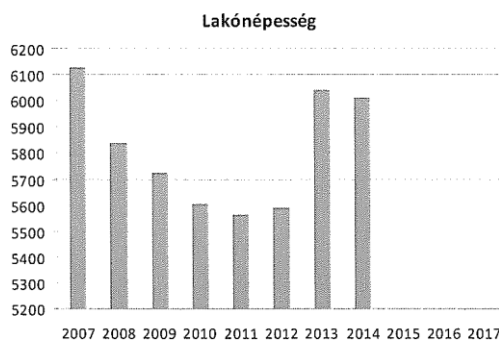
A város állandó népessége 2014. december 31-én 6019 fő. Battonya özssterülete 145,71 km², a népsűrűsége 39,30 fő/km².

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	6131	
2008	5838	95%
2009	5726	98%
2010	5609	98%
2011	5565	99%
2012	5592	100%
2013	6043	108%
2014	6019	100%
2015	6042	100%

A város lakossága 2010-től növekedésnek indult, azonban a régi évek tendenciáit követve 2014-ben ismét csökkenni kezdett.

Az adatokból látható, hogy Battonya város lakossága az országos tendenciát követi.

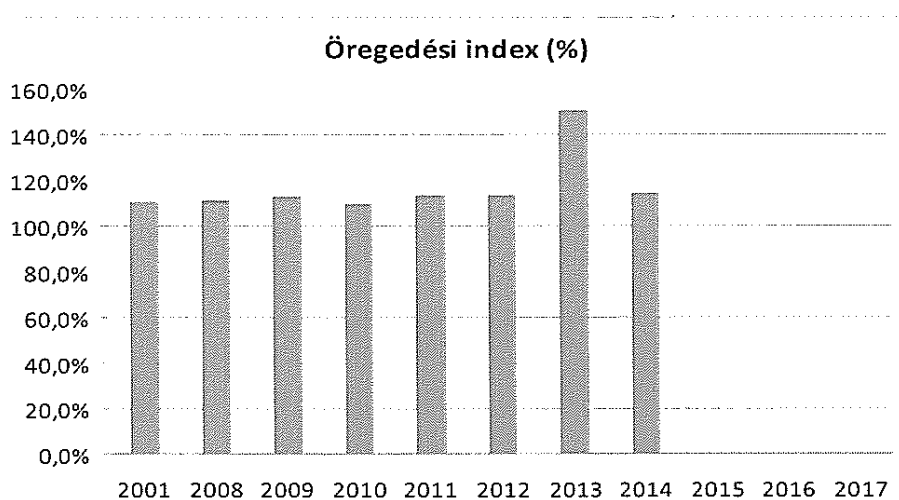
2. számú táblázat - Állandó népesség

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1126	1014	111,0%
2008	1028	924	111,3%
2009	997	884	112,8%
2010	965	879	109,8%
2011	979	861	113,7%
2012	968	852	113,6%
2013	1316	873	150,7%
2014	1088	951	114,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexből megállapítható, hogy Battonya településen a 65 év feletti lakosok száma nagyobb, tehát a város egyre inkább elöregedő.

Országos trendek

A kulturális politika 2020-ig tartó időszakában négy kiemelt fejlesztési területet nevez meg:

- a kultúra közösségteremtő szerepének erősítése (**Közösségek**);
- a nemzet tárgyi és szellemi kulturális örökségének gondozása (**Örökség**);

- a kulturális alkotás korszerű intézményi feltételeinek kialakítása (**Kortárs kultúra**);
- az esélyegyenlőség biztosítása a kulturális javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben (**Nyitott kultúra**).¹

E négy terület mentén ki is tudjuk jelölni a megoldandó feladatinkat. Hiszen a kultúra, mint közösségteremtő erő kiemelt eleme kell, hogy legyen a mi feladatainknak. A nemzeti és nemzetiségi hagyományok, szellemi és tárgyi emlékek megőrzése alapfeladat. A kortárs művészetek – ugyan nem fogunk, legalábbis nem gondolom, hogy ilyen intézményt hozunk létre- jelen vannak településünkön, mind szélesebb körben és módon kell bemutatni és segíteni a tevékenységüket. A negyedik terület magáért beszél, mintegy át kell, hogy fogja minden cselekvésünket, mind a virtuális hozzáférés, mind a valóságos hozzáférés esetében.

A könyvtárak kiemelt feladatai az alábbiak szerint határozhatóak meg.

Válaszokat adjon a társadalmi és gazdasági változások által előidézett használói igényekre. Kormányzati cél, hogy ország valamennyi településén minőségi közszolgáltató könyvtári ellátás váljon elérhetővé, továbbá az oktatási és a közösségi igényeket figyelembe vevő, hatékony, gazdaságosan fenntartható, értékközvetítő és értékteremtő könyvtári rendszer alakuljon ki, amely egyenlő esélyű hozzáférést biztosít a kulturális értékekhez. A használói közösségek minőségi ellátása és elérése érdekében fokozni kell a könyvtárak társadalmi szerepvállalását: a nem formális és informális képzések révén az információs műveltség elsajátításában, az olvasási készség és a szövegértés fejlesztésében. feladatellátásra képesek. Egyszerre tudják támogatni az egyéni /tanulást/ és a közösségi igényekre.

Az intézményünkről

1850-ben alakult első olvasók, melyet további hat követett. 1953-ban alakult meg a Községi Könyvtár, majd 1978-ban adták át a Népek Barátsága nevet viselő Közművelődési és Iskolai Könyvtárat. 2006-ban - ekkor csak könyvtári feladataink voltak, de négy főről kettő főre csökkent a munkaerőlétszám.

¹ Magyar Kulturális Stratégia

2011-ben bővült két szakfeladattal az intézmény tevékenysége és 1 fővel a létszáma és a Városi Művelődési Központ és Könyvtár nevet kapta, mert a könyvtári feladat mellett hozzánk került ellátandó feladatként a Molnár - C. Pál városnak adományozott festményeit bemutató állandó kiállítás és művelődési, közösségépítő feladatok, melyeknek ellátása néhány évig a rossz gazdasági helyzet következtében szünetelt is. Az intézményünknek 3 fő a dolgozói létszáma, kulturális közfoglalkoztatottak száma 4 fő egyéb közfoglalkoztatottak száma változó, de minimum 4 fő, de volt olyan időszak is, hogy az összlétszám elérte a 20 főt. Nagy kihívást jelent mindenkinek megtalálni a képességeinek is megfelelő és az intézmény céljainak is megfelelő munkát.

Szolgáltatásaink:

- **Hagyományos könyvtári szolgáltatások:** könyv, folyóirat, elektronikus dokumentumok kölcsönzése, helyben olvasás, könyvtárközi kölcsönzés, tájékoztatás, előjegyzés, irodalomfigyelés, bibliográfiák összeállítása
- **Információs szolgáltatások:** internet használat, CD - Romok használata, hagyományos dokumentumokból történő szolgáltatás,
- **Irodai (praktikus) szolgáltatások:** szövegszerkesztés, e-mailezés, fénymásolás, laminálás, szkennelés, spirálozás, névjegykártya készítés, igazolványkép - készítés, faxolás
- **Oktatási tevékenység:** könyvtárhasználati órák, számítástechnikai tanfolyamok, rendhagyó órák, olvasásfejlesztésre irányuló foglalkozások (bábozás, papírszínház, felolvasás).
- **Közösségi szolgáltatások:** előadás, fórum, kiállítás, vetélkedő, helyiség bérbeadás

Technológia

Az elmúlt időszakban növekedésnek indult az információs technológia. Az internet használat tömegessé vált, egyre több családban valósult meg az internet elérése és alkalmazása, megjelentek és elterjedtek az e-dokumentumok. Míg 5-6 évvel ezelőtt többnyire a

könyvtárakban lehetett elérni az internet szolgáltatást, az otthoni internethasználattal ez a szolgáltatási lehetőség egyre inkább csökken. Egyre szélesebb körben terjednek a hordozható, olvasásra is alkalmas mobil eszközök és az e-dokumentumok letölthetők a világhálóról. Egyre jobban terjed az elektronikus ügyintézés. Az e-Magyarország pontok hálózatának nagy szerepe van abban, hogy az állampolgárok el tudják intézni hivatalos ügyeiket, információt és segítséget kapjanak az ügyintézéshez. A könyvtárak legtöbbje, így ami könyvtárunk is egyben e-Magyarország pont is, ahol nem csak a technikai eszközök, de a jól képzett munkaerő is rendelkezésre áll. Az e-book-ok kiadása és vásárlási forgalma ugrásszerűen növekszik, a könyvtáraknak feladatuk az e-dokumentumok beszerzése és a kölcsönzés megoldása, de itt még megoldásra várnak a jogi kérdések.

A könyvtárak közötti dokumentumok cseréjében is mindinkább az elektronikus formák kerülnek előtérbe. A könyvtárakban integrált könyvtári rendszerek működnek, amelyekkel megvalósult a könyvtári munkafolyamatok gépesítése és az on-line elérésű katalógusok azonnali frissítése. Munkánkat egyéb technikai berendezések is segítik, mint a fénymásolók, nyomtatók, lapszkennerek, könyvszkennerek. Könyvtárunk a rászorulóknak részére könyvtárhasználatot megkönnyítő technikai eszközöket kínál, így a Braille olvasó, képernyő felolvasó szoftverek. A Városi Művelődési Központ és Könyvtár technikai felszereltsége megfelel a kor követelményeinek. Pályázati támogatásból az elmúlt években megtörtént a technikai, informatikai, elektronikai, irodatechnikai eszközök teljes cseréje. Összesen 12 db asztali számítógép és 3 db notebook-kal rendelkezik a könyvtár, melyből 8 db a használók számára fenntartott, internet-elérést biztosító számítógép. A közelmúltban megvalósított TIOP-1.2.3 pályázat keretében beszerzésre került egy KIOSZK számítógép, mely segíti a vakokat és gyengén látókat az információhoz jutásban. A többi számítógép elsősorban belső adminisztrációt, valamint a könyvtári munkát segíti a TEXTLIB integrált könyvtári rendszer. Most fogjuk új köntösbe bújtatni a könyvtárunkban fejlesztett digitális tartalmakat megjelenítő adatbázist, mely feldolgozta a Battonyai Újságot, a régmúlt folyóiratokat, valamint a Békés Megyei Népújság / Hírlap Battonyára vonatkozó cikkeit valamint a Református Egyházközséggel kötött megállapodás keretében elkészült digitalizált egyházi dokumentumokat. Katalógusunk is hamarosan elérhető lesz az új weblapunkon, melynek címe: battonyakonyvtar.hu. A könyvtár épületén belül az internet wifi csatlakozása megoldott hordozható számítógépek és mobil eszközök számára. Jelenleg intézményünk az egyetlen igazán nyilvános, heti öt napon nyitva tartó közösségi Internet-hozzáférési hely a településen. A könyvtárban 2004 óta működik e-Magyarország pont.

A könyvtár erőforrásainak szerkezete

Fizikai tőke

Ingatlan vagyon és tárgyi eszközök: A könyvtár épülete város központjában fekszik. 1978-ban épült, könyvtári célra, az akkor divatosnak vélt egyterű könyvtárat kell elképzelni. Amelynek vannak előnyei, de például hiányzik az oktatóterem. 1978-óta jelentős felújítás nem volt, így a következő évek teendője a fűtés-, világításkorszerűsítés, a nyílászárók cseréje.

Dokumentumállomány jelentős selejtezés előtt áll. Minden esztendőben közel annyi dokumentumot vonunk ki, mint amennyit beszerzünk, de az állomány így túl nagy és sok az dokumentumunk, amelyek használaton kívül vannak több éve. Új gyűjtőköri szabályzat elkészítése indokolt részben azért, mert az iskolai könyvtári feladatokat már nem nekünk kell végezni, részben a könyvtári trendek változása miatt.

Néhány számadat a könyvtárunkról:

év	szolgálat dó népesség	beiratkoz ott olvasók	kölcsönzött dokumentu m	programo k száma	a programon résztevők száma	gyarapításra fordított összeg
2013	5974	856	22750	23	1175	1111 e Ft
2014	5952	1037	20760	65	2258	1268 e Ft
2015	6200	780	20970	50	1732	1900 e Ft

Összefüggések: **Mutató a lakosság és a beiratkozók viszonyában:**

2013- 14, 3 %

2014- 17,4 %

2015-12,5 %

Az utolsó esztendőben romlott beiratkozottak aránya, annak ellenére, hogy mint ahogy később látható több dokumentumot tudtunk vásárolni. A csökkenés okának azt tekintjük, hogy az iskolák zártabbak lettek, nem tudtak hozzánk jönni programjainkra.

Beavatkozás: feltétlen együttműködési megállapodásokat kell kötnünk a katolikus közép- és általános iskolával, amelyben összesen 400 gyermek tanul. Valamint látható, hogy 2014-ben a lakosság 17 % - a beiratkozott olvasó volt, de ugyanakkor az is látható, hogy a rendezvényekkel, programokkal, melyhez mindig kapcsolódott könyvajánlás is, több dokumentum lett kikölcsönözve is, viszont láthatóan nem tudtuk megtartani az olvasótáborunkba őket.

Beavatkozás: érdemes sok programot szervezni, mert van hozadéka, ill. fel kell keresni az elmaradt olvasókat és finoman kapacitálni kell őket további használatra.

Kikölcsönzött dokumentumok száma év/ db/ fő

2013: 26,5 **2014:** 20,01 **2015:** 26,8

Ezek a számok átlagot fejeznek ki, mely átlag jónak mondható. Összehasonlítása más könyvtárak adataival mutat további összefüggéseket.

Programokon való részvétel:

2013: 51 fő átlag **2014:** 34 fő **2015:** 34,6 fő

Megfelel az elvárásoknak.

Pénzügyi tőke

A könyvtár költségvetését a fenntartó állapítja meg éves költségvetés keretében. A költségvetés részben az állami normatívából, az fenntartótól kapott kiegészítéséből, és a saját bevételekből áll össze. Jellemző volt az elmúlt esztendőkből és reméljük az elkövetkezendő időszakban is az Európai Unióból érkező források maximális kihasználása, az elmúlt időszakban elsősorban az infrastruktúra és a társadalmi megújulás terén történt fejlesztés. Az elkövetkezendő időben e célok mellett várjuk azokat lehetőségeket, melyek segítségével gazdaságosabban üzemeltethető az intézmény (világítás – és fűtőkorszerűsítés, nyílászárók cseréje) valamint tető- és csatornacserére kerülhet sor. A fejlesztések megvalósítására mindig is meg kell találni a külső forrásból származó támogatásokat, melyek teljese egészében vagy minimális önerő felhasználásával valósulhatnak meg.

Költségvetés alakulása:

év	bevétel	kiadás	gyarapításra fordított összeg	pályázati bevétel
2013	29 396 e	29 284 e	1.111 e	3 122 e
2014	30 746 e	30 670 e	1.268 e	3 551 e
2015	26 613 e	26 358 e	1.900 e	1 839 e

Egy lakosra jutó dokumentum beszerzési összeg:

2013-ban: 186,- Ft

2014-ben: 213,- Ft

2015-ben: 306,- Ft

Örömteli a növekedés mutató számsor.

A költségvetés kiadásainak 2013-ban

3,79 %-át, 2014-ben 4,13 %-át 7.2 % át fordítottuk dokumentum beszerzésre. Ezek a számok is mutatják a lehetőségek tágulását.

Intellektuális tőke

- Humán tőke: a humán tőke a szakirodalom szerint az egyén többnyire oktatással, képzéssel létrehozott képességpotenciálja. Intézményünkben 2 felsőfokú végzett, szakirányú és pedagógiai végzettséggel, valamint egy asszisztens dolgozik főállásban. Az állandó dolgozók mellett a kulturális közfoglalkoztatás keretében jó kommunikatív képességgel, némi könyvtári tapasztalattal rendelkező, illetve informatikai képesítéssel és tudással rendelkező személyek segítik az intézmény munkáját. Egyéb közmunkában pedig általában olyan személyek kapnak lehetőséget, akik alkalmasak további kulturális tevékenységre. Pl. zenei végzettséggel, tanári jelöltséggel, színészi képesítéssel kiváló gyermekfoglalkozások megtartása növelte a szolgáltatásainkat. Vagy nyelvismerettel rendelkező tanár nyelvi kurzust tartott. Összességében jó munkamegosztással, tág látókörrrel és mindenkinek a neki megfelelő feladatok megtalálásával kiváló munkát prezentálni.
- Szervezeti tőke: (minden, ami támogatja a humántőke hasznosulását) Igyekezünk úgy megszervezni a munkát, hogy mindenki a neki megfelelő helyen, az elvégzendő munkához szükséges eszközökkel rendelkezzen. Jó hangulatban, megfelelő tevékenység megválasztásával kihozva a legjobbat a munka és a munkavégző vonatkozásában.

A négymezős SWOT mátrix

LEHETŐSÉGEK ➤ kapcsolatok bővítése, a meglévők elmélyítése ➤ minőség elvű szolgáltatások bevezetése ➤ a lobby tevékenység ➤ a szolgáltatások körének bővítése, korszerűsítése ➤ új dokumentum típusok nagyobb számú beszerzése ➤ Internet adta lehetőségek kihasználása ➤ pályázatokon való részvétellel az anyagi források bővítése ➤ kedvezményes dokumentum vásárlási lehetőségek kihasználása ➤ továbbképzéseken való részvétel ➤ további szponzorok megnyerése ➤ fenntartói hozzájárulás növekedése ➤ helytörténeti műhelymunka koordinálása ➤ a könyvtár oktatásban betöltött szerepének növekedése ➤ civil szervezetekkel való együttműködés ➤ idősekkel foglalkozó szervezetekkel való együttműködés ➤ Család-barát könyvtár megvalósítása ➤ tudatos marketing tevékenység ➤ együttműködések civilekkel, célcsoportokkal	VESZÉLYEK ➤ kiszolgáltatottság a pályázati eredményeknek ➤ a szakma finansziális, egzisztenciális gondjainak erősödése, érdekvédelmének gyengülése ➤ a országos koncepció hiánya ➤ idő és személyi korlátok ➤ közbiztonság romlása ➤ (forráshiány miatt) a felújítások, karbantartások elmaradása ➤ hanyatló olvasási kultúra ➤ kultúra iránti érdektelenség ➤ a dokumentumok rongálása ➤ a könyvek minőségének romlása, gyors elhasználódása ➤ a látogatók könyvtárhasználati kultúrájának romlása ➤ létszáshiány ➤ a konkurencia erősödése a szolgáltatások egy részénél ➤ a gyűjteményalakítás a finanszírozás függvénye ➤ az informatikai fejlődéssel nem tudunk lépést tartani
ERŐSSÉGEK ➤ hagyományokkal rendelkező, ismert	GYENGESÉGEK ➤ kevés idő jut a belső ellenőrzésre

intézmény	➤	financiális okok miatt nincs lehetőség többes példányok beszerzésére
➤ elfogadott és támogatott célok, feladatok alapján dolgozik	➤	alacsony alkalmazotti létszám
➤ bővülő bevételt biztosító szolgáltatások, használó-orientáltság	➤	változó ütemű kiszolgálás (a forgalom egyenetlensége és a létszámhiány miatt)
➤ jó felkészültségű és jelentős szakmai gyakorlattal rendelkező könyvtárosok	➤	túlterheltség
➤ jól képzett innovatív személyzet	➤	nem elegendő (hatásfokú) szakmai érdekvérvényesítés a fenntartóval szemben
➤ jó hozzáférhetőség (nincs beiratkozási díj és fizikálisan is)	➤	oktatóterem hiánya
➤ elfogadott, bevált nyitvatartási rend		
➤ a pályázatok adta lehetőségek használata		
➤ a források rendelkezésre állnak, a működés finanszírozása biztosított		
➤ a fenntartóval kialakított jó kapcsolat		
➤ magas fokú látogató - centrikusság		
➤ jó összetételű állománnyal		
➤ széleskörű helyi kapcsolatok		
➤ nyitottság a szakmai továbbképzésekre		
➤ az igények azonnali kielégítése		
➤ a kollektíva kreativitása, lelkesedése		
➤ erősödő szociális funkció		
➤ egyre bővülő és korszerűsödő eszközpark		
➤ esztétikus környezet, a hely szelleme		
➤ jó intézményi kapcsolatok		
➤ jó színvonalú plakátok, meghívók		
➤ a médiákkal való jó kapcsolat		
➤ változatos programok		
➤ együttműködés más könyvtárakkal		
➤ olvasást népszerűsítő programok szervezése		

Jövőkép (vízió)

Éjjel-nappal könyvtár! Könyvtárunk elérhetősége a fejlesztések következtében térben és időben kitágult. Egy olyan valóságos és egyben virtuális tér, amelyben a 0-99 éves korig, különböző érdeklődési körrel rendelkező használók, az intézmény felkészült és elkötelezett munkatársai segítségével megtalálják a szükséges dokumentumokat, információkat, rendezvényeket az esélyegyenlőség jegyében.

Átfogó célként (missio)

Megfogalmazásunk szerint a könyvtárunk:

- egy modern technológiával felszerelt könyvtár, mely alkalmas arra, hogy közvetítse a könyvtári rendszer digitális tartalmait, saját, szűkebb környezetére vonatkozóan
- digitális tartalmakat hozzon létre,
- segítse a helyi társadalom közösséggé formálódását,
- a családok megerősítését,
- a funkcionális analfabétizmus és a digitális írástudás felszámolását,
- hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez,
- támogatja az általános és középiskolai oktatást, valamint az egész életen át tartó tanulást,
- részt vesz a szabadidő hasznos eltöltésének biztosításában.
- Teszi mind ezt minőségi szolgáltatások keretében, szakképzett és elkötelezett munkatársakkal.

Elérendő célok (objectives):

- **Szabad hozzáférés:** az állampolgári, a demokratikus jogi szabályozás megismerésére, és így a demokratikus jogállamiság továbbfejlesztésére, 24 órás elérés Az egyetlen olyan intézmény, mely biztosítani tudja a társadalom legszélesebb rétegei felé az információhoz való szabad hozzáférést, hiteles forrásból.

Beavatkozás: A szolgáltatások egységes rendszerben, minőségi alapon történő fejlesztése, 24 órás elérés biztosítása. A könyvtári rendszer nyújtotta szolgáltatások továbbítása és az általunk fejlesztett, készített adattartalmak közreadása, az állampolgár számára szükséges információk prezentálása, mind a világhálón, mind valóságosan.

 Tudás és információ közvetítés: a gazdaság, a piacgazdálkodás kérdéseiben való eligazodásra, illetve az ehhez kapcsolódó információk aktív felhasználására, az oktatás különböző szintjeiben részt vevők segítésére, az egész életen át tartó tanulás támogatására, a digitális írni-olvasni tudás fejlesztésének támogatására, amelyek az előbbi tevékenységek aktív használatához elengedhetetlenek a funkcionális analfabétizmus felszámolásának segítése, praktikus tudás és információ közvetítése.

Beavatkozás: a gyűjtemény alakítása a használói igényeken alapul, annak folyamatos vizsgálatával. Adatokat gyűjtünk a használói csoportokról, részben a beiratkozás alkalmával, részben kérdőíves módszerrel. Az év végi statisztika elkészítése alkalmat ad különböző összefüggések felvázolására. A helyismereti állomány megőrzése, gyarapítása, több szempontú visszakeresésének megvalósítása. Saját és országos olvasást népszerűsítő programok szervezése a 0-99 éves korig. Modern technikai eszközök és módok ismerete, használata, azok megtanítása a használók részére. A könyvtári rendszer szolgáltatásainak közvetítése.

 Digitális tartalmak létrehozása: könyvtárunkban megtalálható helytörténeti vonatkozású dokumentumok digitális formában történő közzététele.

Beavatkozás: elsősorban a település helytörténeti vonatkozásainak teljes digitalizálása, adatbázisok építése (pl. sajtó, fotó, egy-egy személyre vonatkozó), melynek segítségével lehetőséget biztosítunk a múlt kincseinek közzétételére, azok tanulmányozására. Helytörténeti adatbázis-építés.

 Kultúraközvetítő szerep: a szabadidő hasznos eltöltésének segítésére, speciális közösségfejlesztő és a társadalmi befogadást támogató programok megvalósítására, családbarát funkciók kialakítására a kulturális, a művészeti

terület megismerésére és az abban való részvételre, a helyi identitás növelését szolgáló programok megvalósítására

Beavatkozás: író-olvasó találkozók, kulturális, Család-barát programok szervezése, tanfolyamok lebonyolítása, öntevékeny csoportok segítése, közösségformálás,

 Minőségi szolgáltatások: törekszünk arra, hogy a könyvtárhasználók elégedettségét kivívjuk, ennek érdekében megkérdezzük őket szolgáltatásainkról, folyamatosan ellenőrizzük, elemezzük a kapott válaszokat és amennyiben szükséges beavatkozunk és javítjuk az elért eredményeket, új szolgáltatásokat hozunk létre.

Beavatkozás: Folyamatos ellenőrzés, beavatkozás a munkafolyamatokba, tevékenységeinkbe, hogy minőségi szolgáltatásokat tudjunk megvalósítani. Megkérdezzük olvasóinkat, használóinkat tevékenységünkről, állománygyarapításunkról, a munkatársak felkészültségéről, az intézményi élet minden vonatkozásáról.

 Arra törekszünk, hogy széleskörű kapcsolatokat ápoljunk a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel és csoportokkal, vállalkozásokkal: Együttműködő partnerekkel szervezünk programokat a helyi alkotók, kortárs műhelyek bemutatására. Saját programokkal kapcsolódunk a város egy-egy kiemelkedő eseményéhez. A közoktatási intézmények tanulói számára biztosítjuk az iskolai közösségi szolgálatot, mely nagymértékben járul hozzá a könyvtár és a szolgáltatások megismeréséhez. Partnerkapcsolati háló kiépítése.

Beavatkozás: az együttműködés lehető legszélesebb viszonyait keressük meg annak érdekében, hogy mind több személy számára tudjunk szolgáltatásainkat eljuttatni. Valamint az együttműködési megállapodások sokaságával megteremtjük a sokszínű helyi társadalom elvárásainak megfelelő munkát, elérhetőséget, szolgálatot. Mindez történik megállapodások kötésével, közös projektekben való részvétellel.

Összefoglaló

„ Minden stratégiai terv annyit ér, amennyi megvalósul belőle. „

(Csath)

A stratégiai terv hosszú távú elképzelés, mely távlatokat nyit elénk. A felvázolt stratégiai terv alkalmas az elvégzendő feladatok a kisebb időszakokra vonatkozó tervek elkészítésre, határidők és felelősök meghatározására. Elősegíti cselekvési terv pontos elkészítését. Az értékelést, ellenőrzést a különböző mutatók vizsgálatával végezzük. Tudnunk kell, hogy a forrásainkat jól használtuk-e fel, megfelelő mértékben használták-e a könyvtárat az olvasók, megkapták-e a keresett kérdésre a választ, megfelelő-e a nyitva tartás, mindig megfelelő-e a szolgáltatás színvonala, valóban minőségi-e a végzett munkánk, megfelelő-e a dokumentumok elhelyezése a könyvtárban, megfelelő-e dolgozók képzettsége, segítőkészsége? Ha ezekre a kérdésekre megnyugtató választ kapunk, akkor megfelelünk a trendeknek, a helyi igényeknek, a fenntartó elvárásainak.

Felhasznált irodalom:

Skaliczki J. (2007.) Az első lépésektől a könyvtár stratégiai tervének elkészítéséig (A jó gyakorlat a könyvtári minőségirányítás bevezetéséhez, ISSN 1789 -1280 ; 1.) Könyvtári Intézet, Budapest

Skaliczki J., Zalainé Kovács É. (2003): Minőségmenedzsment a könyvtárban, Veszprémi Egyetemi K.: IKSZ, Veszprém, Bp. p.: 59-64

DIPPOLD P. 2014. Trendek az európai könyvtárügyben. Könyvtári Figyelő. 1. sz. p.: 71-112.

Könyvtári Intézet (2016.)

http://epa.oszk.hu/00100/00143/00090/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2014_1_071-112.pdf

http://www.18pedagogia.hu/sites/default/files/node/attachments/sj_strategiai_tervezes_kvtar.pdf 18.kerületi Pedagógiai Intézet. (2016)

<http://www.battonya.hu/hivatal/eselyegyenlosegi-program/> Battonya Önkormányzat (2016.)

http://www.okm.gov.hu/letolt/nkom/Egyeb/KulturalisStrategia_Atnezett_Publ_060217.doc. (2016-06-15)

Függelék, ami nem tartozik a stratégiai tervhez

Élethépek a könyvtárunkból:

*mese, báb, kicsik, nagycik, ünnepi könyvrhét, holokauszt megemlékezés,
Bors néni, helytörténet, olvasási játék Agatha Christie-re emlékeztünk
a rendőrséggel közös programon (2015)*

**Érkezzél,
Gyere,
olvass velünk!**

Elérhetőségünk:
 5830 Battonya, Fő utca 72/a
 Tel.: 06/68-456-090
 E-mail: battonyakonyvtar@vipmail.hu
 Facebook: <http://facebook.com/battonyakonyvtar>

